

Kræftens Bekæmpelse vildleder

Kræftens Bekæmpelse frikender mobilen for at give kræft i en ny undersøgelse, der er omtalt i de fleste danske medier. Men Verdenssundhedsorganisationen WHO og en stribe internationale eksperter ryster på hovedet og sabler undersøgelsen ned med ord som "alvorligt fejlbehæftet" og "vildledende". Undersøgelsen rækker ikke ved WHO's konklusion om, at mobilen kan give kræft. Denne del af historien er ikke omtalt i danske medier.

Af Thomas Grønborg 19.12. 2011

I videnskaben har der i årevis været splittelse. Nogle forskere påstår, at mobilens stråler kan give kræft, og andre benægter det hårdnakket, fx Kræftens Bekæmpelse. Men i år har Verdenssundhedsorganisationen WHO trukket en streg i sandet og konkluderet, at det er muligt, at mobilstråling giver kræft. Og det ændrer den nye undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse ikke på, lyder det fra WHO.

WHO advarer

Den 31. maj 2011 foretager WHO et historisk kursskifte: Mobilstråling er muligt kræftfremkaldende, melder WHO ud.

Tidligere har WHO afvist en sammenhæng mellem mobilstråling og kræft.

WHO's kursskifte bygger på en konklusion fra 30 af verdens førende eksperter, som WHO fik til at vurdere forskningen på området.

Flere af de nyere undersøgelser, eksperterne vurderer som troværdige, viser, at mobilbrugere har forøget risiko for at få dødelig kræft i hjernen. Derfor slår eksperterne alarm.

WHO's kræftadvarsel gælder strålingen fra både mobiler, mobilmaster, trådløse fastnettelefoner, trådløst internet og babyalarmer etc..

Mobilstråling klassificeres i samme kategori som pesticider og dioxin etc., dvs. risikokategorisering 2B.

Der er ingen forskere fra Kræftens Bekæmpelse med i ekspertpanelet. Men i den forskning, ekspertpanelet gennemgår, er der også en undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse, hvor der ikke er fundet en forøget risiko for kræft hos mobilbrugere. Ekspertpanelet vurderer at undersøgelsen er dårlig og uinformativ, og den bliver ikke tillagt værdi.

"Der er brug for mere oplysning om mobilbrug og risiko for kræft," siger Julie Sandner.

"Mobilen gør livet nemmere, men hvis der er en høj risiko for at få kræft, vil jeg vælge den mere fra," fortæller Julie Sandner.

Vi har fanget hende en grå dag på Strøget i København, hvor det myldrer med mobilsnakkere.

Julie Sandner synes at oplysningerne om WHO's advarsel er foruroligende. "Så burde man måske vælge andre måder at kommunikere på," siger hun. Men spørger man Kræftens Bekæmpelse, er der ingen grund til alarm.

Forskning: Så farlig er mobilen

De undersøgelser, som fik WHO til at slå alarm, viser øget risiko for kræft hos mobilbrugere:

INTERPHONE-undersøgelserne:

- 27 minutters daglig mobilbrug, hver dag i 10 år giver en øget risiko på mellem 40 % og 118 % for at få den dødelige hjernekræft glioma.
- Mere end 4 års mobilbrug giver øget risiko for kræft i øret.

Professor Lennart Hardells undersøgelser:

- Mobilbrugere, der begynder, før de er fyldt 20 år, har en forhøjet risiko for hjernekræft på ca. 500%.

Kræftens Bekæmpelse frikender

Igennem årene har Kræftens Bekæmpelse lavet en række undersøgelser, hvor budskabet er det samme hver gang: Mobiltelefoner giver ikke kræft.

I oktober 2011 frikender Kræftens Bekæmpelse igen mobiltelefonen.

"Det er den største undersøgelse, der nogensinde er lavet af sin art og med den længste opfølgning. Konklusionen er klar: Brug af mobiltelefoner øger ikke risikoen for kræft i hjernen," siger forskningschef Jørgen H. Olsen, fra Kræftens Bekæmpelse, om resultatet af deres nye undersøgelse (på deres hjemmeside). Danske og visse internationale medier køber historien og budskabet bliver, at man bare kan snakke løs i mobiltelefonen.

Budskabet er imidlertid yderst tvivlsomt.

WHO ryster på hovedet

"Den nye undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse har alvorlige begrænsninger. Undersøgelsen bidrager ganske simpelt ikke med noget, undtagen – desværre – forvirring og misforståelser," siger Ph.D. Robert Baan, fra den kræftafdeling i WHO, som i maj indkaldte de 30 eksperter, i en E-mail til denne artikels forfatter.

Den forvirring og de misforståelser, Robert Baan sigter til, er, at i medier verden over, er der tegnet et billede af, at undersøgelsen stiller spørgsmål ved WHO's advarsel om kræftfare ved mobilbrug. Men det gør den ikke.

"Resultaterne af undersøgelsen modsiger på ingen måde WHO's 2B klassifikation (red. at mobilstråling er muligt kræftfremkaldende), og det kommer ikke på tale, at WHO reviderer 2B-klassifikationen," siger Robert Baan.

Samme kritik og vurdering kommer der fra forsker og professor Lennart Hardell, fra Klinik for Onkologi ved Örebro Universitetshospital, som deltog i WHO's ekspertpanel.

I en e-mail til denne artikels forfatter fortæller Lennart Hardell, at der er så alvorlige fejl i den nye undersøgelse, at dens resultater ikke er gyldige. Hardell mener, at undersøgelsen er designet til, at der ikke skulle findes en kræftisiko.

Samtidig gør han opmærksom på, at undersøgelsen fra Kræftens Bekæmpelse, er en fortsættelse af en undersøgelse, som WHO's ekspertgruppe underkendte i maj i år. Den har det samme forskningsdesign og de samme indbyggede fejl.

På den baggrund stiller den nye undersøgelse ikke på nogen måde spørgsmål ved WHO's kræftadvarsel, dvs. 2B klassifikationen, siger han.

Massiv international kritik

"Denne alvorligt fejlbehæftede undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse rokker ikke ved WHO's advarsel, og man bør helt se bort fra den. Undersøgelsen vildleder offentligheden og beslutningstagere om sikkerheden ved at bruge mobiltelefoner," konkluderer Denis L Henshaw, PhD og professor i strålingseffekter på mennesker, University of Bristol, U.K.

"Undersøgelsen er så fyldt med fejl, at den er ubrugelig. Den er direkte lavet til ikke at finde en sammenhæng mellem mobilbrug og kræft," siger Dr. George Carlo fra The Science and Public Policy Institute, Washington D.C. der er internationalt anerkendt inden for forskning i mobilbrug og kræftisiko.

Rækken af eksperter, der kommer med stærk kritik af undersøgelsen er meget længere.

Stor fejl i den nye undersøgelse

I den nye undersøgelse sammenligner Kræftens Bekæmpelse antallet af kræfttilfælde blandt mobilbrugere og ikke-mobilbrugere i den danske befolkning, dvs. sidstnævnte tjener som det, man kalder en kontrolgruppe.

Jørgen H. Olsen fra Kræftens Bekæmpelse har i medierne fortalt, fx i Ingeniørens netavis den 21. oktober, at undersøgelsens konklusion er meget sikker, fordi undersøgelsen har en meget stor kontrolgruppe.

Imidlertid er der en graverende fejl netop med hensyn til kontrolgruppen, påpeger flere eksperter.

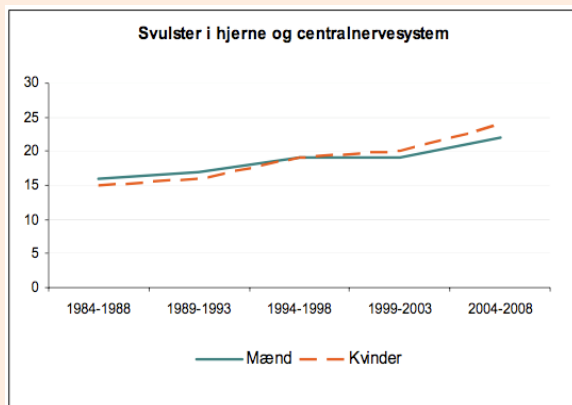
Blandt andre Lennart Hardell og Robert Baan gør opmærksom på, at blandt dem, der bliver regnet for ikke-mobilbrugere i undersøgelsen, er der en meget høj procentdel af faktiske mobilbrugere, heraf mange af de mest mobilbrugende personer i befolkningen.

Pointen er, at herved forsvinder grundlaget for en reel sammenligning af kræfttilfælde blandt mobilbrugere og ikke-mobilbrugere, og derved er der ikke dækning for undersøgelsens konklusion om, at mobilbrugere ikke får mere kræft end ikke-mobilbrugere.

Antal mobilabonnementer i Danmark

1987: 77.432 1997: 1.444.016 2007: 6.243.000

Kræfttilfælde i Danmark

© Nye Tal fra Sundhedsstyrelsen. Årgang 13, Nr. 5, December 2009

Sundhedsstyrelsen skriver følgende om grafen:

"Der er store stigninger i anmeldte tilfælde igennem 25-års perioden fra i alt 759 tilfælde pr. år i første periode til 1.282 tilfælde pr. år i den seneste 5-års periode. Dette svarer til stigninger i antal nye tilfælde på (mænd/kvinder) 55 pct. hhv. ca. 82 pct. (...)

Venter på Sundhedsstyrelsen

"Jeg begynder, at ændre min mobilbrug, hvis fx Sundhedsstyrelsen går ud og siger noget om farligheden," fortæller Christian Hansen, 36 år, som vi møder lidt længere oppe ad Strøget.

Det kan Christian Hansen måske komme til at vente længe på. WHO's kræftalarm i forhold til mobilstråling har ikke fået Sundhedsstyrelsen til at sende advarsler ud. Og Sundhedsstyrelsens kommentar til den nye undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse, lyder: "Det nye studie giver den til dato bedste analyse".

I lyset af WHO's og de mange førende eksperters stærke kritik af den nye undersøgelse fremstår Sundhedsstyrelsens vurdering af den besynderlig.

(I spørgsmål om mobilstråling og skadevirkninger har Sundhedsstyrelsen i en årrække fået vejledning af en konsulent fra Kræftens Bekæmpelse).

Undersøgelsens fejl og mangler

Fejl 1: Den nye undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse tager udgangspunkt i (private) mobilabonnementer i perioden 1982 til 1995 i Danmark.

I undersøgelsen er der ingen data på, hvor meget mobilbrugerne har talt i mobiltelefon, derfor kan undersøgelsen ikke sige noget om den risiko, der er for de mest mobilsnakkende, pointerer Robert Baan, og gør opmærksom på, at WHO's advarsel netop bygger på, at der er fundet en forhøjet kræft risiko hos de mest mobilsnakkende personer.

Fejl 2: Op til 1995 var der ca. 700.000 mobilabonnementer. Mere end 200.000 af disse var erhvervsabonnementer.

I undersøgelsen har man ingen data på, hvilke personer i befolkningen, der har brugt erhvervsabonnementerne. Derfor kommer alle disse mobilbrugere til at blive regnet for ikke-mobilbrugere i undersøgelsens statistikker. En fejl, der kun bliver værre af at erhvervsabonnementerne skønnes at være de mest mobilsnakkende, pointerer både Robert Baan, Lennart Hardell og en række andre eksperter.

Fejl 3: Antallet af mobilbrugere i gruppen af "ikke-mobilbrugere" i undersøgelsen meget større end de mere end de 200.000 erhvervsbrugere. Samtlige personer i Danmark, der er begyndt at bruge mobil efter 1995, regnes nemlig som ikke-mobilbrugere i undersøgelsens kræftstatistikker, der går frem til 2007, påpeger Lennart Hardell og Denis L Henshaw med flere.

Ifølge It- & Telestyrelsen var der allerede i 1997 mere end 1.400.000 mobilabonnementer i Danmark. Dermed regnes yderligere mindst 700.000 mobilbrugere, dvs. i alt en lille million mobilbrugere, som ikke-mobilbrugere i undersøgelsen.

Denne ca. en million mobilbruger har således i mindst 10-11 år frem til 2007 kunnet udvikle kræft, samtidig med at disse kræfttilfælde i undersøgelsen henføres til ikke-mobilbrugere.

Sidste nyt: Undersøgelsen kræves trukket tilbage

Den 16. december tager historien en ny drejning. Den finske mobilstrålingseksperter Dariusz Leszczynski, ph.d. og deltager i WHO's ekspertgruppe (2011), kræver i Washington Times, at den nye undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse trækkes tilbage, fordi den er alvorligt fejlbehæftet.

Kravet bakkes indtil videre op af Lloyd Morgan, direktør i det Amerikanske Hjernekræftregister.

Mere information om emnet:

www.helbredssikker-telekommunikation.dk